

ΔΕΙΞΕ ΜΟΥ ΤΟ ΠΑΣΣΟ ΣΟΥ ΝΑ ΣΟΥ ΠΩ ΠΟΙΟΣ/Α ΕΙΣΑΙ

Σε προλάβαμε ή έδειξες πάσο (πάλι); «Τι σημασία έχει;», θα αναρωτηθείς. Μεγάλη μάλλον, για να επιμένει η διοίκηση της Λέσχης από την αρχή της φετινής ακαδημαϊκής χρονιάς στην επίδειξή του. Μεγάλη, για να βρισκόμαστε κι εμείς όλον αυτόν τον καιρό σε μια διαδικασία μπλοκαρίσματος του ελέγχου.

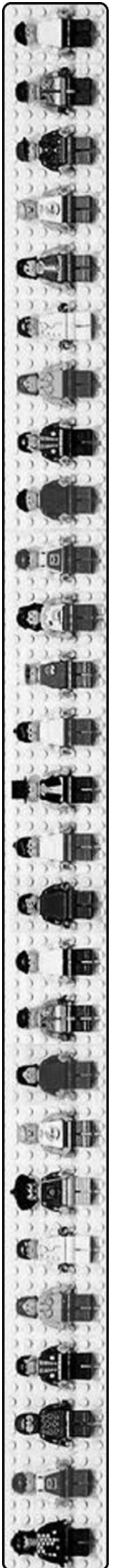
Τι είναι αυτό που ενώνει εσένα και το άτομο που σου έδωσε αυτό το κείμενο; Η κοινή μας φοιτητική ταυτότητα; Και τι είναι αυτό που σε χωρίζει από αυτούς που πλέον αποκλείονται από τη Λέσχη του ΑΠΘ; Το ότι έχεις πάσο, ενώ ο άλλος δεν έχει (αλλά μπορεί και να έχει φοιτητική ιδιότητα, π.χ. λόγω 7ου έτους ή επειδή σπουδάζει σε ένα πανεπιστήμιο όπου η Λέσχη είναι ιδιωτική, όπως στο ΠαΜακ); Πόσο πραγματική, όμως, είναι **εκείνη η ταύτιση ή αυτός ο διαχωρισμός**; Σίγουρα **είναι πραγματικά**, αφού παράγουν υλικά αποτελέσματα: έκπτωση στις μετακινήσεις, πρόσβαση στη Λέσχη και στις βιβλιοθήκες, αλλά και παρουσίες στα εργαστήρια, υποχρεωτικές εργασίες, εξεταστικές. **Μήπως όμως είναι την ίδια στιγμή και απατηλά;**

Για να το βάλουμε με ένα παράδειγμα: εσύ, όσο κι εγώ που σου έδωσα το κείμενο, μπορεί κάλλιστα να είμαστε μια φοιτήτρια ΤΕΦΑΑ, η οποία θα έχει την τύχη της διαρκούς υποαπασχόλησης στα πάσης φύσεως γυμναστήρια, ένας φοιτητής Πολιτικών Επιστημών, ο οποίος πιθανόν θα μείνει άνεργος ή μαύρος εργαζόμενος του επισιτισμού, ή ένας φοιτητής Μάντζιμεντ, τον οποίο περιμένει η οικογένειά του με το που τελειώσει τις σπουδές να αναλάβει την επιχείρησή τους. Έχουν αυτοί οι τρεις κάτι κοινό; Αν και για κάποιο διάστημα θα είναι και οι τρεις φοιτητές δεν έχουν τίποτα κοινό ως προς το πού πηγαίνουν: οι δύο πρώτοι στη θέση του εκμεταλλευόμενου, ο τρίτος στη θέση του εκμεταλλευτή. Εκτός βέβαια και αν θεωρήσουμε κοινά, τα περιστασιακά συντεχνιακά συμφέροντα με όλη τη μιζέρια που κουβαλάει το να σε νοιάζει μόνο η συντεχνία σου (και κατ' επέκταση η πάρτη σου). **Παρόλο που η εξουσία επιμένει μεταφυσικά να μιλά για πανεπιστημιακή κοινότητα, στην πράξη αυτή όχι απλά δεν ενώνει, αλλά χρησιμοποιείται για να αποσιωπήσει και να συγκαλύψει σχέσεις επιβολής και εκμετάλλευσης** τι κοινό έχει μια φοιτήτρια που βοηθάει τους συμφοιτητές της ανιδιοτελώς με μια άλλη που το κάνει για να ψηφίσουν την παράταξή της ή με τον ατομιστή καριερίστα που εκδικητικά δε σου δίνει τις σημειώσεις του από το μάθημα που έλειψες; Τι κοινό έχει μια άμισθα εργαζόμενη διδακτορική ερευνήτρια με τον καθηγητή που τη βάζει να κάνει όλη τη χαμαλοδουλειά που θα έπρεπε να κάνει ο ίδιος και στο τέλος εμφανίζει και τα ερευνητικά αποτελέσματα ως δικά του; Τι κοινό έχει μια καθηγήτρια που προσπαθεί να σταθεί αξιοπρεπής με την καθηγήτρια που χώνεται σε κάθε είδους εταιρικό και στρατιωτικό project για να βγάλει φράγκα; Τι κοινό έχει ο απεργός καθαριστής που αγωνίζεται για να παίρνει ένα μισθό που του επιτρέπει να ζει με αξιοπρέπεια, με τον πρύτανη και τους κοσμήτορες που θέλουν ακριβώς να του επιβάλουν ένα μισθό εξευτελιστικό και καλούν την αστυνομία να τον συλλάβει;

Και ενώ η πανεπιστημιακή κοινότητα φαίνεται να βρωμάει περισσότερο από τα σκουπίδια στο ΑΠΘ, την ίδια στιγμή η προσκόλληση σ' αυτή μας κάνει να μη βλέπουμε ότι μπορεί να έχουμε πολλά περισσότερα κοινά πράγματα με άλλους και άλλες που αποκλείονται από τη Λέσχη. Τι εννοούμε; Ο φοιτητής Πολιτικών Επιστημών δουλεύει παράλληλα με τις σπουδές για να βγάζει το νοίκι του και διεκδικεί από κοινού με **τους μετανάστες συναδέλφους του** τα δεδουλευμένα τα οποία διαρκώς καθυστερεί το αφεντικό του. Η φοιτήτρια ΤΕΦΑΑ, που είναι λεσβία, παλεύει καθημερινά για την αποδοχή της διαφορετικότητάς της, όπως και **η κοπέλα της που είναι άνεργη** και τώρα που ξενοίκιασε και γύρισε στην οικογένεια δεν μπορούν να βλέπονται τόσο εύκολα. Ένας φοιτητής του οικονομικού χτυπάει δεκάωρα κάθε μέρα σε μπαρ στην παραλιακή και παλεύει να τα βγάλει πέρα με τα ίδια 480€ που θα παίρνει κι **ένας εργαζόμενος στην καθαριότητα του ΑΠΘ** άμα δεν κερδίσει την απεργία. Μια φοιτήτρια του αγγλικού διαβάζει στη βιβλιοθήκη μαζί με **την αδερφή της που είναι μαθήτρια** και δίνει πανελλαδικές, επειδή τα λεφτά δεν τους φτάνουν για θέρμανση στο σπίτι. **Μια φοιτήτρια του ΠΑΜΑΚ** έχει το αγόρι της στα Γιάννενα και με τα 3,5€ που εξαναγκάζεται να δίνει κάθε μέρα στη Λέσχη του ΠΑΜΑΚ, αντί να πηγαίνει στο αγόρι της κάθε σαββατοκύριακο, πηγαίνει μια φορά το μήνα. Ένα φοιτητής του βιολογικού μένει μαζί με **τον κολλητό του από το σχολείο που δεν πέρασε σε κάποια σχολή**, αλλά αν έτρωγε στη Λέσχη θα μπορούσε να εξοικονομήσει χρήματα για να πάνε εκείνη τη ρημάδα την εκδρομή που αναβάλλουν εδώ και έξι μήνες. **Μήπως λοιπόν αυτό που μας ενώνει είναι η απλή και καθημερινή ανάγκη να ζούμε με αξιοπρέπεια; Μήπως είναι τα όνειρά μας και η επιθυμία μας να ζούμε και όχι απλά να επιβιώνουμε μέσα στη μιζέρια και τη θλίψη; Μήπως η αλληλεγγύη και το να ενώσουμε τις γροθιές μας απέναντι σε όσους μας εξευτελίζουν είναι προτιμότερο από τις μικροαστικές ονειρώξεις και το «ο σώζων εαυτόν, σωθήτω»;**

Και τώρα συγκεκριμένα για τη Λέσχη. **Η Λέσχη του ΑΠΘ ως δομή είναι μια δομή πρόνοιας.** Τι είναι η πρόνοια; Ιστορικά άμα το δει κανείς, τα πρώτα κρατικά συστήματα πρόνοιας εμφανίστηκαν στο μεσοπόλεμο στις ΗΠΑ και τη Γαλλία και είχαν στόχο την υποβοήθηση στην αναπαραγωγή, όχι οποιονδήποτε εκμεταλλευόμενων, αλλά μόνο εκείνων που ήταν χρήσιμοι στη μεγάλη βιομηχανία που είχε μόλις οργανωθεί γύρω από τη νεοεμφανιζόμενη φορντική αλυσίδα παραγωγής. Αυτή η κίνηση συνεπαγόταν την καταστροφή του προηγούμενου μοντέλου παραγωγής (με τις σχετικές κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις που υπήρχαν), τη μεγαλύτερη εντατικοποίηση της παραγωγής, την εξάλειψη του ελέγχου των εργατών πάνω στην εργασία τους και, κατά συνέπεια, την πλήρη αλλοτρίωσή τους. **Υπήρχε, λοιπόν, ανέκαθεν στα κρατικά συστήματα πρόνοιας, εκτός από τη "στήριξη", και μια σκοτεινή πλευρά, αυτή του ελέγχου, αλλά και του αποκλεισμού όσων δε "χρειαζόταν" να αναπαραχθούν.** Μια δεύτερη όψη πειθαρχικής, καταγραφής, διαίρεσης και τελικά καταστροφής και θανάτου.

Ως αποτέλεσμα της ιστορίας των διαρκών αγώνων που έχουν συνοδεύσει τη Λέσχη του ΑΠΘ σε όλα τα χρόνια της ύπαρξής της, αυτό που ίσχυε μέχρι πρόσφατα ήταν ότι η πρόσβαση ήταν ελεύθερη για κάθε άτομο που το είχε ανάγκη, χωρίς να τίθεται ζήτημα "δικαιούχων". Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, επανήλθαν οι απόπειρες καταγραφής,

ελέγχου και αποκλεισμού ανθρώπων, στο όνομα ενός εξορθολογισμού των πανεπιστημιακών εξόδων ο οποίος βέβαια δε συμπεριλαμβάνει μίζες, προνόμια καθηγητών, ερευνητικά προγράμματα άσχετα με οποιοδήποτε κοινωνικό όφελος και άλλα πολλά. Έτσι λοιπόν, όσοι και όσες δεν έχουν πάσο είναι πλέον κάτι σαν τους μετανάστες χωρίς χαρτιά. Απαγορευμένες υπάρξεις στις ουρές της Λέσχης. Το κράτος, η πρυτανεία και η διοίκηση της Λέσχης, καθώς αναδιαρθρώνουν το πανεπιστήμιο, έχουν κάνει συγκεκριμένες επιλογές: άξιοι για ένα πιάτο φαί είναι σε πρώτη φάση μόνο οι φοιτητές του ΑΠΘ (και μάλιστα οι εντατικοποιημένοι -όσοι τελειώνουν τις σπουδές τους στα προβλεπόμενα όρια), όλοι οι άλλοι περισσεύουν. Σε δεύτερη φάση βέβαια, όταν κανείς δε θα υπάρχει να τους υποστηρίξει, θα επιβληθεί και σ' αυτούς να πληρώνουν· αλλά δυστυχώς θέλουμε να συντηρούμε τις αυταπάτες ότι, αν σκύβουμε το κεφάλι και δεν κάνουμε πολλή φασαρία, θα καταφέρουμε να τη γλιτώσουμε...

Αλλά δεν είναι τόσο η επιβολή της επίδειξης πάσο, όσο η δική μας προθυμία για πειθάρχηση. **Δε θα μπορούσαν να κάνουν πράξη τους αποκλεισμούς στην Λέσχη αν κανένας δεν έδειχνε το πάσο του.** Σε όσους και όσες με εθελόδουλεία προτάσσουν το πάσο όταν έρχονται να φάνε λέγοντας "Μα γιατί να μην τρώμε μόνο εμείς στην Λέσχη μας;" [1] [2], θέλουμε να υπενθυμίσουμε: **η Λέσχη δεν είναι ακριβώς "δική μας"! Είναι μια κρατική δομή πρόνοιας προς τους από κάτω που σιτίζει τόσο περισσότερους όσο περισσότερο γέρνει προς το μέρος μας (ημών των από κάτω) η ζυγαριά των συσχετισμών δύναμης με το κράτος.** Αν λοιπόν εμείς γινόμαστε εθελόδουλοι, με την ίδια ευκολία που το κράτος χθες αποφάσισε ότι άξιοι είναι μόνο οι φοιτητές του ΑΠΘ κάτω του 6^{ου} έτους, μπορεί να αποφασίσει αύριο ότι χρήσιμοι θα είναι ακόμη λιγότεροι, ένα υποσύνολό μας, ή και κανένας και να μπει ένα αντίτιμο. Θέλουμε να υπενθυμίσουμε πως η θέση μας στο πλέγμα εξουσιών που λέγεται "τριτοβάθμια εκπαίδευση" είναι των από κάτω. Το Υπουργείο Παιδείας είναι αυτό που καθορίζει αν θα υπάρχει πανεπιστήμιο, αν θα είναι δωρεάν και τι χρηματοδότηση θα έχει. Η διοίκηση του πανεπιστημίου αποφασίζει για την κατανομή των κονδυλίων, οι καθηγητές αποφασίζουν για το τι και πως θα μάθουμε, ενώ παράλληλα μοιράζονται τα έσοδα από τα ερευνητικά προγράμματα, τα προγράμματα εξειδίκευσης και την πνευματική ιδιοκτησία των συγγραμάτων. Εμείς, ως φοιτητές, ο μόνος τρόπος συμμετοχής που έχουμε στην φανταστική κοινότητα "το πανεπιστήμιό ΜΑΣ" είναι μέσα από τις γενικές συνελεύσεις των συλλόγων που και αυτές είναι λεηλατημένες από τα παραταξιακά συμφέροντα. Δεν ελέγχουμε το πανεπιστήμιο. Δεν ελέγχουμε τη Λέσχη. Κάποιοι άλλοι παίρνουν αποφάσεις για το ποιοι χωράνε και ποιοι όχι. Κι αν δεν αντιληφθούμε την θέση μας ως κομμάτι των «από κάτω» αυτής της κοινωνίας, ώστε να αντισταθούμε από κοινού με άλλους που είναι από κάτω, στο μέλλον όλο και θα πισωπατάμε και θα χωράμε όλο και λιγότεροι, όχι μόνο στη Λέσχη, αλλά και στην υγεία και στις φτηνές μετακινήσεις και σε πολλά ακόμη...

Για να το πούμε ξεκάθαρα: **βιώνουμε μια εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, άρρηκτα συνδεδεμένη με την εργασιακή, η οποία απαιτεί ατομιστές και εθελόδουλους φοιτητές σήμερα που θα γίνουν ευέλικτοι και πειθαρχημένοι εργαζόμενοι αύριο.** Βλέπουμε την απόσυρση του κράτους στους τομείς της υγείας και της παιδείας και την ερμηνεύουμε όχι ως αδυναμία εν μέσω κρίσης, αλλά ως επιλογή των αφεντικών στη διαδικασία της αναδιάρθρωσης. Και όλα αυτά γειώνονται στο παράδειγμα της Λέσχης: οι πολυτελείς, ως μη εντατικοποιημένα υποκείμενα στα πλαίσια των σπουδών τους -και, κατά πιθανολόγηση, στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας- τρώνε πόρτα στη Λέσχη, μαζί με όλους τους άλλους που κρίνονται μη παραγωγικοί.

Απέναντι σε όλα αυτά, εμείς επιλέγουμε συλλογικά και μέσα από οριζόντιες και αδιαμεσολάβητες διαδικασίες να μιλήσουμε και να πράξουμε για να υπερασπιστούμε τις ζωές μας. **Όχι μόνο θα παλέψουμε ενάντια στους αποκλεισμούς στη Λέσχη, αλλά επίσης δε θα δεχτούμε τη μεταφορά του κόστους στην ποιότητα του φαγητού ή την εντατικοποίηση στις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων της Λέσχης.**

Αν δε σε προλάβουμε και έδειξες πάσο σήμερα...

μήπως την επόμενη φορά να το ξανασκεφτείς;

[1] Δυστυχώς το ερώτημα δεν ακούγεται τόσο γελοίο όσο το αντίστοιχο σε επίπεδο επιχείρησης: Εστω ότι εγώ έχω ένα φούρνο. Εγώ είμαι το αφεντικό και εσύ είσαι μια κακοπληρωμένη πωλήτρια ή ανασφάλιστος αρτοποιός, διάλεξε. Επειδή έτσι γουστάρω, μοιράζω όσα ψωμιά μένουν στο τέλος της ημέρας σε σας τους εργαζόμενους για να μπορείτε να τα βγάλετε πέρα με τα λίγα που σας δίνω και σε κάποιους άπορους γείτονες για να λένε μια καλή κουβέντα για το φούρνο στη γειτονιά. Και εσύ, αντί να διεκδικήσεις καλύτερες συνθήκες εργασίας, μαλώνεις με τους συγκεκριμένους γείτονες "Μα γιατί να τρώνε αυτοί τα προϊόντα της επιχείρησής ΜΑΣ?".

[2] Το αντίστοιχο σε επίπεδο έθνους-κράτους είναι να παραβλέπεις πλήρως τις πολιτικές του κράτους και τις κινήσεις του κεφαλαίου που φτάνει για τη μιζέρια μας και να τάσσεσαι υπέρ του αφεντικού σου, αλλά ενάντια στους φτωχοδιαβόλους και τους μετανάστες. Παρεμπιπτόντως, αυτό λέγεται "εθνική ενότητα".

<http://synkosfoi.espinblogs.net/>

